

SPIN

Verslag Intern Toezicht 2021

Mei 2022

2021

%

Stichting Pensioenfonds
IBM Nederland

Inhoudsopgave

Algemeen	3
Vooraf	3
Algemeen	3
Invulling intern toezicht en werkwijze	3
Informatievoorziening NUB	4
Verrichte activiteiten	4
Oordeel over het uitvoerend bestuur	4
Dankwoord	4
Bevindingen 2021	5
Afronding Agenda 2020	5
Vermogensbeheer en beleggingsbeleid	5
Uitvoeringsovereenkomst, statuten en ABTN	6
Communicatie	7
Uitbestedingen/IT/Pensioenadministratie	7
Defined Contribution	8
Pension Fund Governance	9
Risicomanagement, Compliance en Interne Controle	10
Pensioenreglementen	11
Juridische zaken	12
Jaarverslag	12
Organisatie SPIN, huisvesting en HR-beleid	13
Bijlage jaarverslag Auditcommissie	14
Inleiding	14

Informatie over dit document

definitief, versie 5

Eigenaar: Antoinetta Eikenboom

Laatste update: 9 mei 2022

Algemeen

Vooraf

2021 werd wederom gedomineerd door het coronavirus. Verschillende periodes was er sprake van een lock down waardoor er grotendeels thuis werd gewerkt en vergaderingen digitaal plaatsvonden. Voor SPIN was het daarnaast een bijzonder jaar omdat in 2021 de voorbereidingen zijn getroffen om vanaf 1 januari 2022 als zelfadministrerend fonds verder te gaan. Daarnaast heeft IBM een deel van haar activiteiten ondergebracht in de zelfstandige onderneming “Kyndryl” en is er met de twee werkgevers een nieuwe uitvoeringsovereenkomst afgesloten. Tevens heeft IBM gereorganiseerd en van een belangrijk deel van haar medewerkers afscheid genomen. Ook dit jaar bleken betrokkenheid, flexibiliteit en inzet belangrijke kernbegrippen waaraan door alle betrokkenen invulling werd gegeven.

Algemeen

Stichting Pensioenfonds IBM Nederland (SPIN of het fonds) is ingericht volgens het omgekeerd gemengd bestuursmodel met een onafhankelijk voorzitter. In dit bestuursmodel maakt het intern toezicht integraal deel uit van het bestuur van het fonds. De niet-uitvoerende bestuurders (NUB-ers) besturen (als lid van het algemeen bestuur) en houden toezicht.

De NUB-ers zijn actief betrokken bij het besturen van het fonds. Zij worden in een vroegtijdig stadium betrokken bij het besluitvormingsproces en houden actief toezicht op de uitvoering van besluiten. Dit vergt tijd, maar waarborgt tegelijkertijd dat de NUB-ers tijdig en goed op de hoogte zijn van wat er bij het fonds speelt. Dit is de basis voor hun toezichthoudende rol.

Het NUB bestaat, naast de onafhankelijk voorzitter, uit drie leden namens IBM (bestuurders A), twee leden namens de COR/GOR en een lid namens de pensioengerechtigden (beide bestuurders B). In 2021 is Ted Leijen per 1 juli 2021 benoemd als bestuurder A. Hij volgt daarmee Martin Hus op. Op dit moment zijn er nog geen bestuurders afgevaardigd door Kyndryl.

Het NUB laat zich ondersteunen en adviseren door de auditcommissie (AC) op de terreinen vermogensbeheer en beleggingsbeleid, risicomanagement, interne controle en compliance en jaarverslag inclusief accountants-/actuarisverslag. De AC bestaat uit een externe voorzitter, Tom Steenkamp, een extern lid, Paul Snoek en twee leden van het NUB, Rinus Verloop en Søren Movig.

Invulling intern toezicht en werkwijze

De wettelijke taken van het NUB vinden hun basis in artikel 104 van de Pensioenwet. Het intern toezicht is ten minste belast met het toezien op, respectievelijk verantwoordelijk voor:

- een adequate risicobeheersing;
- een evenwichtige belangenafweging door het bestuur;
- het afleggen van verantwoording aan het verantwoordingsorgaan (VO), de werkgever en in het jaarverslag.

Het NUB beoordeelt procedures, processen en checks and balances in het licht van genoemde toezichtstaken. Het intern toezicht vervult zijn toezichtstaak zodanig dat het bijdraagt aan het effectief en slagvaardig functioneren van het pensioenfonds en aan een beheerste en integere bedrijfsvoering. Het NUB werkt met een toezichtsmatrix. Daarin is vastgelegd welke NUB-ers verantwoordelijk zijn op welk beleidsterrein. Het NUB heeft in 2021 vier keer vergaderd.

Ten behoeve van de scheiding van de toezichthoudende en bestuurlijke rol van het NUB en om zijn taken effectief en efficiënt uit te voeren is het volgende ingericht:

- de NUB-vergaderingen hebben een eigen agendavoering;
- het NUB hanteert een vast template per toezichtsgebied aan de hand waarvan het intern toezicht op gestructureerde wijze wordt ingevuld en daarover verantwoording wordt afgelegd.
- het NUB werkt met een (eigen) jaarplanning;
- er is periodiek overleg tussen de portefeuillehouders van een toezichtsgebied met de verantwoordelijke uitvoerend bestuurder;
- het NUB bundelt alle aanbevelingen en monitort de opvolging daarvan op kwartaalbasis. Het uitvoerend bestuur wordt uitgenodigd in de NUB-vergadering om met elkaar de (status van de) aanbevelingen te bespreken;
- het NUB legt verantwoording af over de uitvoering van de taken en de uitoefening van bevoegdheden aan het VO.

Informatievoorziening NUB

Het NUB maakt voor zijn werkzaamheden primair gebruik van stukken die door het UB, de risicomanager en/of het bestuursbureau zijn opgesteld. De NUB-ers hebben regelmatig (voor)overleg met het UB en het bestuursbureau. Er vindt wekelijkse werkoverleg tussen voorzitter en uitvoerend bestuurder(s) plaats. Daarnaast heeft het NUB met de belangrijkste uitbestedingspartijen van SPIN overleg. Verder vindt regulier overleg plaats met de actuaaris en accountant.

De AC maakt gebruik van dezelfde stukken als het NUB, de bestaande fondsdocumentatie en nodigt zij ter zake kundigen uit (bijvoorbeeld de accountant, actuaaris, risicomanager en/of andere medewerkers van het bestuursbureau). Zowel het NUB, de AC als het UB stellen notulen op en wisselen die uit voor maximale transparantie.

Verrichte activiteiten

Het NUB heeft in 2021 op basis van de wettelijke en statutaire taken, naast de reguliere beleidsterreinen een aantal voor SPIN relevante specifieke onderwerpen behandeld. Dit zijn de afronding van de Agenda 2020, de invulling van het pensioenakkoord, de splitsing en reorganisatie van IBM en de inrichting van de ZAF. Deze zijn zoveel mogelijk behandeld in samenhang met de reguliere toezichtsgebieden.

Het NUB heeft bij het toezicht het totale bestuurspectrum gezien. Aan de hand van de norm worden de bevindingen weergegeven op de thema's: vermogensbeheer en beleggingsbeleid, risicomanagement en compliance, pension fund governance, juridische zaken, communicatie, uitbesteding en IT, DC, uitvoeringsovereenkomst en ABTN, pensioenreglementen, organisatie en als laatste jaarverslag. Het NUB maakt daarbij gebruik van de notulen en aanbevelingen van de AC en het door de AC opgestelde jaarverslag. Het jaarverslag van de AC is als bijlage 1 aangehecht. Voor zover het NUB een afwijkende opinie heeft is dat expliciet verwerkt in de verslaglegging. Het NUB deelt de bevindingen en aanbevelingen gedurende het jaar direct met het uitvoerend bestuur zodat het uitvoerend bestuur tijdig kan zorgen voor een adequate opvolging van bevindingen en aanbevelingen.

Bij de hiervoor genoemde thema's heeft het NUB bevindingen en aanbevelingen geformuleerd. Het NUB constateert op basis van de gevoerde gesprekken, de bijgewoonde vergaderingen, de verslaglegging c.q. verantwoording dat het algemeen bestuur de aanbevelingen ter harte neemt. Het NUB constateert verder dat het algemeen bestuur zich bewust is van het belang van evenwichtige belangenafweging bij de besluitvorming en in de (voorbereiding op de) besluitvorming expliciteert hoe het hier invulling aan geeft. Waarbij:

- Het besluitvormingsdocument (de voorlegger) dwingt betrokkenen bij de voorbereiding van de vergadering goed na te denken over evenwichtige belangenafweging, maar ook onderwerpen als belangenverstrengeling, kosten etc. komen aan bod;
- Het NUB stelt vast dat in de besluitvorming over beleidsdossiers het algemeen bestuur het (onafhankelijke) oordeel van risicomanagement betreft.

Het NUB ziet er verder op toe dat het fonds de Code Pensioenfondsen (Code) juist toepast en hier verantwoording over aflegt. In het 'Verslag toepassing Code Pensioenfondsen' zijn de normen opgenomen uit de Code en per norm is aangegeven hoe SPIN deze toepast. Indien dit (deels) niet het geval is, dan wordt dat uitgelegd

Oordeel over het uitvoerend bestuur

Het NUB komt op grond van het bovenstaande tot het oordeel dat het uitvoerend bestuur zijn taken in 2021 goed heeft uitgevoerd en dat alle belangrijke dossiers succesvol zijn afgerond. Het uitvoerend bestuur heeft hierbij goed prioriteiten gesteld en bewaakt. In goede harmonie met oog voor ieders belangen zijn uitvoeringsovereenkomsten tot stand gekomen met IBM en Kyndryl. Het zelf gaan uitvoeren van de administratie en communicatie met deelnemers is voortvarend ter hand genomen; een zeer belangrijk en bepalend project voor SPIN. Het MVB beleid is herijkt, een begin is gemaakt met de uitvoering daarvan en loopt door in 2022. In de bijzondere omstandigheden waaronder het bureau zijn werkzaamheden moest verrichten is goed werk geleverd door, met diverse personele wisselingen, naast deze ontwikkelingen de doelstellingen uit het jaarplan 2021 te realiseren.

Dankwoord

Het NUB spreekt haar waardering uit voor de inzet van het uitvoerend bestuur, de medewerkers van SPIN, het verantwoordingsorgaan, de audit commissie, beleggingscommissie en alle andere betrokkenen voor de open dialoog en de prettige samenwerking, juist ook in de bijzondere omstandigheden.

Bevindingen 2021

Het NUB heeft het de bestuursonderwerpen behandeld aan de hand van de toezichtsmatrix. In dit verslag komen per onderwerp aan bod norm de bevindingen en het oordeel, gevolgd door eventuele aanbevelingen. Voorafgaand aan de reguliere toezichtsgebieden, wordt eerst ingegaan op het onderwerp Afronding Agenda 2020.

Afronding Agenda 2020

De doelstelling van de Agenda 2020 was een meerjarenplan te maken ter verbetering van vier aspecten:

1. Gedragsverandering naar beleidsvoorbereiding en -ondersteuning en regie op derden om onder andere beter in te kunnen spelen op (externe) veranderingen zoals bv destijds inzet van de externe pensioenuitvoerder;
2. Het ontwikkelen van een benchmark voor complexiteit en streven naar verlaging hiervan;
3. Het ontwikkelen van een benchmark voor de uitvoeringskosten en streven naar verlaging hiervan;
4. Het verbeteren van de bestuurlijke informatievoorziening inclusief de aanscherping ervan naar de rollen uitvoering en toezicht.

Gedragsverandering:

Het organisatiemodel is aangescherpt en gewenst gedrag en competenties zijn ontwikkeld. Dit heeft geleid tot verbetering in het functioneren van het bestuursbureau.

Complexiteit:

Als onderdeel van de eerste fase zijn 9 maatregelen genomen, met beperkt resultaat. Voorstellen tot verdere vereenvoudiging van het AOP en ingangsdata van het pensioen vragen overleg met sociale partners en zijn geparkeerd in verband met het ZAF traject en keuzes van IBM.

Kosten

In de periode 2016-2020 zijn de uitvoeringskosten gedaald van € 3.7 miljoen en per deelnemer € 440. Gedaald naar € 2.3 miljoen en per deelnemer € 298 (methodiek Pensioenfederatie). De verwachting is dat deze kosten verder zullen dalen als gevolg van de ZAF-implementatie.

Bestuurlijke informatievoorziening

Op basis van de behoefte van de verschillende gremia zijn rapportages ontwikkeld en verbeterd zoals de vernieuwde maandelijkse AB bestuursrapportage. OurMeeting is geselecteerd voor documentbeheer.

Aanbeveling:

Zet complexiteitsreductie regelmatig op de agenda, zowel bij AB als in het overleg met de sociale partners.

Vermogensbeheer en beleggingsbeleid

Norm

Een fonds dient een beleggingsbeleid te hebben in overeenstemming met de verplichtingen van het fonds en de vastgestelde risicohouding. De opdracht aan de vermogensbeheerder dient in overeenstemming te zijn met dit beleid en er dienen effectieve begrenzingen te zijn.

In 2021 heeft het investment team onder de beperkingen van de pandemie opnieuw goede resultaten behaald, Twee de-risking stappen brengen SPIN in de eerste helft van 2021 voor DB snel naar de situatie dat de reële verplichtingen zijn ingedekt. De kaderstelling voor de nieuwe beleggingscategorieën in de Primary Matching Portefeuille, zijnde WSW-en SSA leningen, zijn vastgesteld door het bestuur, na advisering door de BAC. Door een duidelijke positie van de stakeholders, het BAC advies en gezamenlijk overleg tijdens een ESG strategiedag was er draagvlak voor het intensiveren van het ESG-beleid. Het beleidsdocument voor MVB is in september afgerond en er is gestart met implementatie zoals de formele aansluiting bij PRI (Principles for Responsible Investments) en IIGCC (Institutional Investment Group on Climate Change) en communicatie van de nieuwe doelstellingen naar de deelnemers. Bij DC is de nieuwe lifecycle geïmplementeerd met als belangrijkste toevoeging hypotheekleningen als beleggingscategorie. Uit de 3-jaarlijkse analyse van het DRBF kwam naar voren dat DRBF goed gefunctioneerd heeft en in alle aspecten voldoet aan de verwachtingen. Wel kwam er een onverwachte uitkomst dat, dankzij de snel bereikte doeldekkinggraad en daarmee gepaard gaande reduceren van risico uit de portefeuille, toch meer risicokapitaal vereist is. Meer onderzoek en overleg is

noodzakelijk om de gevolgen hiervan te implementeren. Dat is gepland in 2022. In 2021 is de beoogde Reële Doeldeckingsgraad (RDDG) van 118% al bereikt. Dit betekent dat SPIN met zeer hoge zekerheid zijn indexatie ambitie voor nu en in de toekomst zal kunnen waarmaken. Verder kreeg het team aan het einde van het jaar het bericht dat er een corporate audit zal plaatsvinden startend in de tweede week van januari.

Aanbeveling(en)

De aanbeveling over de Methodiek evaluatie-kalender staat nog open. Deze aanbeveling is met instemming van het NUB doorgeschoven naar Q1 2022

Nieuwe aanbevelingen:

- Maak haast met duurzaamheid van de eigen SPIN organisatie. Stel als onderdeel van het jaarplan 2022 een plan op met concrete en meetbare doelen, onder andere ten aanzien van de CO2 foot print.
- Zorg voor goede open communicatie met de stakeholders inzake DRBF opdat we niet het vertrouwen verliezen in dit voor iedereen belangrijke onderwerp.
- Overweeg of het proces van jaarlijkse vaststelling van ALM parameters en DRBF deterministische scenario's aanpassing behoeft om prudentie en consistentie te waarborgen waarbij de afweging tussen prudentie en impact op RDDG meer expliciet gemaakt kan worden door het bestuur.

Uitvoeringsovereenkomst, statuten en ABTN

Norm

Een pensioenfonds draagt zorg voor de vastlegging van de doelstellingen en beleidsuitgangspunten, waaronder de risicohouding, van het fonds. In de actuariële en bedrijfstechnische nota (ABTN) staat een omschrijving van de wijze waarop het fonds is georganiseerd, de doelstellingen en de beleidsuitgangspunten, de financiële opzet en een verklaring inzake beleggingsbeginselen.

Uitvoeringsovereenkomst

Het traject om te komen tot een (nieuwe) uitvoeringsovereenkomst met IBM en Kyndryl had een zeer lange doorlooptijd. Oorzaken waren onder meer de onzekere uitkomst van het pensioen akkoord en de mogelijke invloed daarvan op de positie van het fonds met betrekking tot de vermogenoverschotgrens. Daarnaast werd aan de kant van IBM vertraging mede veroorzaakt door wisselingen in het onderhandelingsteam. Het VO heeft uiteindelijk een negatief advies gegeven over de nieuwe UVO, maar heeft besloten af te zien van eventuele vervolgstappen.

Wellicht had een betere stakeholder mapping bij de sponsor meer duidelijkheid gegeven aan de verschillende partijen. Het traject had wellicht sneller kunnen doorlopen worden indien partijen het de juiste prioriteit hadden gegeven. Als gevolg van de verandering van spelers treedt niet alleen vertraging op, maar wisselt ook de actuele kennis van de materie bij alle stakeholders. Het is zaak te zorgen dat betrokken stakeholders tijdig en het juiste kennisniveau hebben om actief deel te kunnen blijven nemen in de besluitvorming. Een stakeholder- en uitgangspuntenoverzicht kan hierbij helpen.

ABTN

Er heeft een herziening van de ABTN plaatsgevonden, waarbij deze is aangepast aan de actualiteit.

Het proces is goed en zorgvuldig verlopen.

Statuten

Er heeft een herziening van de statuten plaatsgevonden waarbij deze zijn aangepast aan de actualiteit.

Het proces is goed en zorgvuldig verlopen.

Aanbeveling(en)

Nieuwe aanbevelingen:

- Evalueer het proces rond de UVO's, inclusief de communicatie, tussen VO en bestuur (heeft plaatsgevonden op 02-12-2021)
- Voor vervolgstappen (bv nieuwe pensioenstelsel) overweeg tijdig een stakeholder overzicht op te stellen inclusief het nodige kennis profiel. Daarnaast duidelijker en bondiger de uitgangspunten formuleren met statusoverzicht en standvastig hiermee om gaan

Communicatie

Norm

Het bestuur dient zorgen te dragen voor een adequaat communicatiebeleid waarbij de persoonlijke pensioeninformatie goed toegankelijk is en pensioenbewustzijn van deelnemers wordt bevorderd. SPIN zorgt ervoor dat deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden weten waar ze aan toe zijn als het gaat om hun pensioen bij IBM. Ze kunnen hun regeling optimaal benutten en erop rekenen dat SPIN voor ze klaar staat.

Communicatiebeleidsplan 2022-2024

Het UB en NUB hebben gezamenlijk een pad uitgezet voor de actualisatie van het communicatiebeleid, wat zal leiden tot het 'communicatiebeleidsplan 2022-2024'. Het bestuur heeft de uitgangspunten vastgesteld. Gedurende 2021 is het VO betrokken bij de ontwikkeling van het communicatiebeleid. Het beleid zal begin 2022 worden vastgesteld. Het UB heeft naar aanleiding van het commentaar van NUB op het taxatiedocument beleid 2018-2021 KPI- dashboard uitgebreid met kwalitatieve normen. Daarnaast heeft het UB een voorstel ontwikkeld voor het aanbieden van financiële planningshulp aan deelnemers. De eerste fase, een onderzoek samen met de werkgevers naar de mogelijkheden hiertoe, is door het AB goedgekeurd. Met de uitvoering is gestart.

Het UB heeft op een juiste wijze met partijen een tijdspad opgesteld voor het actualiseren van het communicatiebeleid. Het UB heeft op een correcte wijze nota genomen en opvolging gegeven aan het commentaar van het NUB ten aanzien van het taxeren van de uitkomsten van het communicatiebeleid.

Project Strategie en Uitvoering – onderdeel Communicatie

De werkgroep Strategie en Uitvoering heeft in februari ingestemd met de voordracht van het UB voor 'eBenefits' als leverancier van de communicatieschil.

Aanbevelingen

Geen.

Uitbestedingen/IT/Pensioenadministratie

Norm

Het fonds dient een visie te hebben op de uitvoering van de activiteiten van het fonds, inclusief een aanvaardbaar niveau van kosten en zicht op de keten van uitbesteding. Het bestuur dient daarbij 'in control' te zijn.

ZAF implementatie

TKP heeft in 2020 aangegeven de dienstverlenings- overeenkomst met SPIN per 1 Januari 2022 te beëindigen. Vervolgens heeft het bestuur besloten om de pensioenadministratie weer onder eigen beheer uit te voeren en hiervoor een SAAS pakket te gaan gebruiken. Aanvullend hierop is, na een uitvoering selectieproces, een contract voor de communicatieschil afgesloten.

Voor de implementatie van de ZAF-activiteiten is een uitgebreid projectplan opgesteld met een maandelijkse voortgangsrapportage aan de betrokken NUB'ers. De key processen zoals uitkeringen, gegevensaanlevering, DC-investeringen en noodzakelijke mutaties zijn geïmplementeerd en getest. De implementatie van de overige processen zal in Q1 2022 worden afgerond. Bij de inrichting van de ZAF-activiteiten bleek wederom dat het proces van de gegevensaanlevering van RAET een moeizaam proces is met continuïteitsrisico's (m.b.t. personeelskennis). Dit is door een externe adviseur beoordeeld. De belangrijkste conclusie is de kwetsbaarheid. Dit houdt in dat er slechts enkele kennishouders zijn binnen de werkgever en binnen de betrokken uitbestedingsrelaties van de werkgever. Tevens is er een serieuze afhankelijkheid van externe partijen en is e.e.a. inflexibel en inefficiënt.

Het uitvoerend bestuur heeft het selectieproces naar de nieuwe uitvoeringsvorm van de pensioenadministratie (ZAF) professioneel begeleid en afgerond. Ook de implementatie van de eigen administratie is met volle- en professionele inzet aangepakt. M.b.t. de gegevensaanlevering, wetende dat reeds de discussie met de werkgevers is gestart, is het ook belangrijk om de risico's op het juiste niveau bij de werkgevers te adresseren.

IT security

Het SPIN beleid om de vereiste IT security niveaus bij de belangrijke uitbestedingspartners via externe rapportages te valideren is geïmplementeerd. Mogelijke tekortkomingen worden opgenomen in de standaard risico management rapportages. SPIN zoekt nog naar passende eisen voor de IT security niveaus van de investment managers, maar hierover is weinig informatie beschikbaar. De risico's bij investment managers zouden lager kunnen zijn omdat niet gewerkt wordt met gevoelige persoonsgegevens en de transacties altijd via door NT beheerde rekeningen lopen.

Gezien de ZAF uitbreiding van SPIN is het belangrijk dat IT security bewustzijn van alle (nieuwe) SPIN medewerkers op niveau is. Vandaar dat het UB bezig is om nieuwe security trainingen en testen op te zetten voor het personeel in 2022. Bij de implementatie van ZAF heeft het UB samen met de risicomanager een goede focus gehad op IT security bij de belangrijkste processen zoals de uitbetalingen. Verder zal het UB in 2022 een externe audit op ZAF laten plaatsvinden waarbij IT security een belangrijke plaats zal innemen.

Het NUB is van oordeel dat het UB goede voortgang heeft geboekt bij de validatie van vereiste IT security niveaus bij de belangrijke uitbesteding partners. Het UB heeft ook de goede focus om het IT security bewustzijn van het eigen personeel op orde te brengen en te houden. Ook heeft het UB voldoende focus op de IT security aspecten van ZAF.

Jaarevaluatie uitbestedingsrelaties

De belangrijke uitbestedingsrelaties zijn in detail geëvalueerd. In 2021 is een bezoek gebracht aan Cardano. SPIN is tevreden over Cardano, Previder en TKPi. Bij RFE en NT zijn er verbeterpunten geïdentificeerd, maar is de outlook in orde. *Het UB heeft de jaarevaluatie van de belangrijkste uitbestedingsrelaties grondig uitgevoerd en op professionele wijze met de NUB-ers besproken.*

RFE

Er is een vernieuwde SLA tussen RFE en SPIN getekend. Het belangrijkste openstaande punt, de schriftelijke informatieverstrekking van RFE m.b.t. het managen, monitoring en selectie van de vermogensmanagers, is afgehandeld.

Beleidsplan uitbesteding Versie 2

Als gevolg van een 2-jaarlijkse vernieuwingscyclus is in Q1 2021 het beleidsplan uitbesteding geëvalueerd en geactualiseerd. Het beleid is niet fundamenteel veranderd, wel is consistentie met het IT beleidsplan gerealiseerd en is het beleidsplan geactualiseerd op zaken die volgen uit de pensioenwet, DNB richtlijnen voor uitbesteding en IORP-II. *Het UB heeft het Beleidsplan uitbesteding tijdig geëvalueerd en aangepast en heeft de NUB-ers goed betrokken. Het NUB oordeelt dat het UB goed leiding heeft gegeven aan uitbesteding en de IT-omgeving.*

Aanbevelingen

Aandachtspunt blijft de aanpak van de investment managers ten aanzien van IT security.

Nieuwe aanbevelingen:

- Gezien het uitbestedingsbeleid van SPIN om belangrijke contracten iedere 3 jaar te reviewen, beveelt het NUB aan om het Cardano contract in 2022 grondig te reviewen.

Defined Contribution

Norm

Het fonds dient ervoor zorg te dragen dat de Defined Contribution regeling voldoet aan de zorgplicht en de uitvoeringsvereisten.

Variabele uitkering als default

Zolang SPIN geen uitkeringsfase aanbiedt is het niet mogelijk om de variabele uitkering als default aan te bieden. SPIN beveelt de sponsors aan om een dergelijke uitkering door SPIN te laten verzorgen. Met een variabele uitkering kunnen DC-deelnemers tot een beter pensioenresultaat komen. Het is de verwachting van het UB dat deze aanbeveling door IBM en Kyndril meegenomen wordt bij de herziening van pensioenregelingen.

Het UB heeft het onderwerp 'variabele uitkering' conform eerdere afspraken goed geagendeerd.

Risicohouding

Het toepassen van een lifecycle op basis van individuele kenmerken kan toegevoegde waarde hebben voor de deelnemer, maar is voornamelijk in de uitvoering complex. Het is cruciaal om de individuele risicohouding goed vast te stellen. In het nieuwe administratiesysteem wordt een verbeterde methodiek geïmplementeerd voor de uitdraag van de individuele risicohouding.

Het uitvoerend bestuur heeft voldoende oog voor de verbeterpunten van de pensioenplanner en heeft stappen ondernomen om deze te adresseren tijdens ontwerp en implementatie van de ZAF oplossing.

Ontwikkeling vervangingsratio

In 2019 is de uitkomst van de analyse van de vervangingsratio de basis voor de urgentie om bijsparen te introduceren. De SPIN DC-regeling is gekwalificeerd als karig. De ontwikkeling hiervan zal regelmatig worden gevolgd. De analyse in 2021 laat zien dat de kwaliteit van de regeling voor nieuwe jonge toetreders verder is verslechterd. Extra bijsparen leidt tot een significante verbetering van de toekomstige pensioen-uitkomsten.

Brainstorm: hoe houden we de DC-regeling aantrekkelijk?

Conclusies en verbeteringen uit het DC assessment zijn geïmplementeerd. Vervolgens is tijdens een brainstorm een uitgebreide inventarisatie gemaakt van mogelijke verbeteringen voor de komende jaren.

Het UB heeft goed op het netvlies dat de technische en maatschappelijke ontwikkelingen snel gaan en dat het daarom nuttig is om met grote regelmaat te inventariseren wat er nodig is om de kwaliteit van de regeling zo hoog mogelijk te houden.

Aanbevelingen

Geen.

Pension Fund Governance**Norm**

De structuur van het fonds dient zodanig te zijn dat goede besturing is geborgd. Voorts dienen individuele bestuursleden en het bestuur als geheel geschikt te zijn voor het uitoefenen van hun functie.

Aanpassingen governance vanwege Kyndryl

In de statuten is Kyndryl is toegevoegd als onderneming waardoor SPIN met Kyndryl een uitvoeringsovereenkomst kan aangaan. In dit kader het recht van voordracht van B-bestuurders gewijzigd naar 1 door OR-IBM en 1 door de OR van Kyndryl; tevens zijn 1 werkgeversvoordracht en 2 werknemers zetels van het VO van IBM naar Kyndryl overgegaan. VO leden zijn 'omgevlagd', bij het eerstvolgende aflopen van de bestuurstermijn van de een B-bestuurder, zal deze overgaan naar Kyndryl. Het VO heeft een positief advies uitgebracht over de voorgestelde aanpassingen.

Het UB en AB hebben een zorgvuldige en toereikende procedure gevolgd om te komen tot de statutenaanpassingen.

Diversiteit bestuursorganen

SPIN onderschrijft dat diversiteit in de samenstelling van de pensioenfondsgroepen van groot belang is. Deelname van personen met uiteenlopende achtergronden en verschillende vaardigheden zorgt voor een meervoudig perspectief in het bestuur, het toezicht en de verantwoording. En draagt zo bij aan de kwaliteit van het totale pensioenfondsbestuur. Bovendien wordt door middel van diversiteit in organen recht gedaan aan de representativiteit en herkenbaarheid van de belanghebbenden. Daarom streven we naar meer diversiteit in de breedste zin van het woord: alle aspecten waarop mensen van elkaar kunnen verschillen, zichtbaar en onzichtbaar. Denk aan culturele achtergrond, geloofsovertuiging, seksuele voorkeur, genderidentiteit of genderexpressie, leeftijd, opleiding, ervaring. Door het ontbreken van een kwantitatieve norm kan niet worden gesteld of onze diversiteit momenteel voldoende is. Onze observatie is wel dat verbetering nodig is. In 2021 hebben, net als in 2020, gesprekken plaats gevonden met IBM en de OR om een actieplan te ontwikkelen ter vergroting van de diversiteit. Er is inmiddels een groep van 9 à 12 geïnteresseerden met interesse voor pensioen geïdentificeerd en een plan voor instroming op het juiste moment in de verschillende gremia (OR, VO, SPIN bestuur etc.) gemaakt. Kyndryl 'lift mee' op deze aanpak.

Naast geslacht en leeftijd wordt dus ook gekeken naar andere diversiteitskenmerken. Dit om te zorgen dat er een toename komt van diversiteit in de fondsgroepen. SPIN volgt de positieve stappen van IBM om te kijken of ze voldoende zijn om tijdig (d.w.z. in 2022 en verder) voor opvolging vanuit IBM voor de verschillende SPIN gremia kunnen zorgdragen met in achtname van onze diversiteitsdoelstelling."

Continuïteit bestuurders

In 2021 is Rob Houweling herbenoemd als B-bestuurder en is Ted Leyen benoemd als opvolger van A-bestuurder Martin Hus. De voordracht van de A-bestuurder was laat, waardoor deze niet – conform beleid – gedurende minimaal een half jaar als aspirant-bestuurder kon meedraaien.

Het AB heeft de correcte procedures gevolgd voor de (her)benoeming van de A en B bestuurder. De vertraging in de voordracht van de A-bestuurder is acceptabel, gegeven de VO-ervaring van de bestuurder. Het AB geeft voldoende aandacht aan de toekomstbestendigheid van het bestuursmodel

Functioneren bestuur

In december is een zelfevaluatie onder begeleiding van een externe partij geagendeerd. Door de lockdown is de sessie verplaatst naar februari 2022. De onafhankelijk voorzitter heeft gedurende dit lastige digitale vergaderjaar zich ervan vergewist dat vergaderingen aan de verwachtingen van bestuurders voldoen.

Er is voldoende aandacht voor het functioneren van het bestuur.

Geschiktheidsbevordering

Er hebben in 2021 educatiesessies plaatsgevonden over het pensioenakkoord en maatschappelijk verantwoord beleggen. Een aantal bestuurders heeft gebruik gemaakt van de mogelijkheid een adviesgesprek met SPO te voeren over mogelijke aanvullende persoonlijke ontwikkeling. Deze gesprekken hebben tot weinig concrete activiteiten geleid. De onafhankelijk voorzitter heeft met alle bestuurders een individueel gesprek gevoerd, waarbij ook het onderwerp educatie aan de orde is gekomen.

In 2021 heeft het onderwerp educatie voldoende aandacht gekregen.

Aanbevelingen

Nieuwe aanbevelingen

- Evalueer het diversiteitsbeleid, en overweeg daarbij het opnemen van kwantitatieve inclusiviteitscriteria voor de gremia.
- Continueer de dialoog met IBM en Kyndryl en monitor de gemaakte progressie via de diversiteits-ambassadeurs.

Risicomanagement, Compliance en Interne Controle

Norm

Het fonds bevordert en borgt een cultuur waarin risicobewustzijn vanzelfsprekend is en zorgt voor een adequate organisatie van het integrale risicomanagement. Het bestuur houdt expliciet rekening met risico's en risicobeheersing bij het bepalen van het beleid en het nemen van besluiten.

Algemeen

Wederom hebben de functies risicomanagement, compliance en interne controle van het bestuursbureau en NCI hun rol adequaat ingevuld en de focus op de openstaande risico's op zo'n manier gemanaged dat alle relevante acties zijn uitgevoerd en de risico's geminimaliseerd.

De functies risicomanagement, compliance en interne controle worden op een volwassen wijze uitgevoerd binnen SPIN. Er wordt gestructureerd en beheerst gewerkt aan verdere verbetering, in de lijn van wat redelijkerwijze mag worden verwacht.

Audit commissie

De AC heeft verslag gedaan van haar bevindingen over het onderwerp risicomanagement. De volgende aspecten zijn beschouwd:

- volledigheid en implementatie van het door het Algemeen bestuur vastgestelde Risicomanagement Raamwerk.
- de feitelijk gelopen risico's ten opzichte van de door het Algemeen bestuur vastgestelde risicohouding.
- de door de risicomanager in zijn risicomonitor gerapporteerde bruto risico's, mitigerende acties en incidenten.
- inzicht in de rapportages van de sleutelfunctiehouder risicobeheer
- inzicht in de eigenrisicobeoordeling
- inzicht in de wijze waarop het pensioenakkoord effect heeft op het fonds (ook qua beleggingen) en hoe de risicobeheersing georganiseerd is
- inzicht in structuur, proces en risicobeheersing van de investering van de pensioenadministratie (herzaffing)
- algemeen risicomanagement
  - inzicht verkrijgen in feitelijk gelopen risico's versus de vastgestelde risicohouding – wat zijn de inzichten en nopen deze tot bijsturing?
  - worden de acties zoals opgenomen in de risicomonitor op adequate wijze opgevolgd?
  - In het bijzonder:
    - Hoe is het fonds omgegaan met betrekking tot de risico's rondom (de onzekerheden van) het pensioenakkoord?
    - Hoe is het fonds omgegaan met de risico's veroorzaakt door het opzeggen van het contract met pensioenadministrateur TKP?

De AC is tot een positief oordeel over bovenstaande punten gekomen en heeft een aantal aanbevelingen gedaan.

Implementatie ERB richtlijnen van DNB

Begin 2021 zijn twee Eigen Risico Beoordelingen (ERB) afgerond; een reguliere en een over de gevolgen van de implementatie van de ZAF. Hierdoor voldoet het fonds aan de eis van DNB om de eerste ERB voor 9 Januari 2022 te hebben uitgevoerd.

Sleutelfunctie risicomanagement

Conform de IORP II maatstaven is een sleutelfunctiehouder voor risicomanagement benoemd. Deze functie is gedurende de toezicht periode ingevuld en een voorstel voor de evaluatie van de functie is besproken en geaccordeerd.

SPIN voldoet aan de IORP II vereisten met betrekking tot sleutelfunctiehouder risicomanagement.

Incidentrapportage

De incidenten worden ieder kwartaal besproken in het PMRO en vastgelegd in het incidentregister. De aanbeveling om de procedure en rapportage van de verschillende incidenten aan te passen is opgevolgd. De betrokkenen NUB-ers worden betrokken bij/geïnformeerd over de afhandeling van het incident en dit wordt in het register weergegeven. *De incidentrapportage functioneert naar de mening van het NUB naar behoren.*

Systematische Integriteits Risico Analyse (SIRA)

De systematische risico analyses verlopen conform planning en de openstaande acties zijn afgehandeld.

Risico monitor

De langlopende openstaande acties zijn, door het extra onder de aandacht brengen door risicomanager bij de verschillende actiehouders, grotendeels zijn weggewerkt. ESG is als nieuwe risicocategorie (niet financieel) opgenomen, de verdere uitwerking zal zijn beslag in de komende periode krijgen. De risicomonitor is ieder kwartaal besproken in de ABV. *De risicomonitor geeft een adequaat inzicht in risico's van het fonds, wordt actief gebruikt door het Algemeen Bestuur en wordt aangepast aan nieuwe noden.*

Compliance Rapportage

Het NCI compliance rapport H1 en H2 2021 zijn behandeld in het AB. Het AB heeft kennisgenomen van de aanvullende door het NCI acties met betrekking tot de nalevingsverklaringen. Er zijn geen bevindingen gerapporteerd die actie vereisen. *Het NCI heeft over het verstreken jaar op goede wijze haar compliance taken uitgevoerd. Zowel de integriteitstoetsing van de aan SPIN verbonden medewerkers als de uitkomsten van deze toetsing waren bevredigend, de door NCI geleide acties voor betere invulling van nalevingsverklaringen zijn voldoende.*

Interne Controle

De volgende audits hebben plaatsgevonden:

1. PWC walkthrough audit in combinatie met IBM BC over Q1 2021 van begin april tot juni 2021, geen bevindingen
2. PWC audits over Q2 – Q4, 2021 is gestart in oktober 2021
3. PWC audits in het kader van de jaarrekening van IBM Nederland, 2020 geen bevindingen
4. EY als onderdeel van de controle van onze eigen jaarrekening over 2020, geen materiële bevindingen.
5. De jaarlijkse accountantscontrole van E&Y op het jaarverslag 2021 start in maart en eindigt in juni.

Er zijn door het UB en risicomanager en geen signalen afgegeven over tekortschietende controles.

Er is bij het NUB op basis van de uitgevoerde audits en signalen van het UB voldoende vertrouwen in de werking van bestaande controles.

Aanbeveling(en)

Nieuwe aanbevelingen

- De AC adviseert het bestuur om tegen de achtergrond van de ontwikkeling van de daling van het aantal actieven de levensvatbaarheid van het huidige bestuursmodel te onderzoeken, mede ten opzichte van andere bestuursmodellen. Deze aanbeveling is door de NUB overgenomen en belegd bij het toezichtsgebied PFG. Inmiddels wordt dit, na goedkeuring door het AB, nader onderzocht.

Pensioenreglementen**Norm**

Het fonds dient zorg te dragen voor actuele pensioenreglementen, die een juiste weergave geven van de afspraken tussen de sociale partners en gecontroleerd zijn op uitvoerbaarheid.

Indexatie en grondslagen

Indexatie en Grondslagen zijn in duidelijke memo's vastgelegd. Het door de actuaris onderzoek o.a. naar de gehanteerde man/vrouw verhoudingen in de grondslagen is doorgeschoven is tot na de ZAF implementatie. *De betrokken NUB-ers zijn goed en tijdig geïnformeerd*

Wijziging reglementen

In 2021 zijn de reglementen aangepast op diverse belangrijke wijzigingen. Het Basispensioenreglement is aangepast met ingang van 1 jan 2021 op de premie holiday van DB-deelnemers en de verlaging van de indexatiegrens. Per 1 sept 2021 zijn de reglementen aangepast aan de afsplitsing van Kyndryl. Het Klachten en geschillen reglement is aangepast op overgang naar ZAF met inwerkingtreding op 1 jan 2022.

Het UB heeft de reglementen aangepast op belangrijke veranderingen in 2021. De betrokken NUB-ers zijn tijdig en professioneel geïnformeerd en het proces is op een juiste wijze doorlopen.

Invulling pensioenakkoord: Consultatietraject Wet toekomst pensioenen per 1 jan 2022.

Eind 2020 is de concept wetgeving voor de “Wet toekomst pensioenen” ter consultatie aangeboden. Uit onderzoek van WillisTowersWatson bleek dat de consultatiewetgeving geen gevolgen heeft voor de reglementen in 2022. De beoogde inwerkingtreding van de Wet toekomst pensioenen is overigens inmiddels opgeschoven naar 1 jan 2023.

Het NUB is van oordeel dat het UB adequaat en zorgvuldig heeft gehandeld door tijdig onderzoek te laten doen naar de mogelijke impact van de invoering van de Wet toekomst pensioenen op de SPIN reglementen in 2022

Invulling pensioenakkoord: Wetgevingstraject dat duurt tot eind 2022, Besluitvorming traject tot eind 2023. Pensioentransitie tot wettelijke einddatum van 1 Januari 2027

Mede door de prioriteitstelling voor de afsplitsing van Kyndryl en de invoering van ZAF hebben de sociale partners en SPIN nog weinig voortgang geboekt met overleg over het nieuwe pensioenstelsel. In mei 2021 heeft Cardano voor de sociale partners en ook SPIN een presentatie gehouden over de “Strategische keuzes nieuw pensioenstelsel”. Het UB heeft toegezegd om Q1 2022 met een projectplan te komen. Het UB neemt deel aan de commissie Nieuw Pensioencontract van de Pensioenfederatie.

Het UB bereidt zich goed voor op het wetgevingstraject. Het NUB maakt zich wel zorgen over de trage voortgang van het project nieuw pensioenstelsel.

Aanbevelingen:

Nieuwe aanbevelingen:

- Het NUB beveelt het UB aan om een pro actieve en leidende rol te nemen bij het project nieuw pensioenstelsel. Het is belangrijk dat het denkproces bij de verschillende partijen opgestart wordt in 2022 zodat mogelijke alternatieve keuzes goed overwogen en zo mogelijk doorgerekend kunnen worden.
- Stel een meerjarenplan inclusief governance op zodat in 2023 besluitvorming kan plaatsvinden met de sociale partners en de transitie kan worden afgerond voor de wettelijke einddatum van 1 januari 2027.

Juridische zaken

Norm

Het fonds is vormgegeven en handelt in alle opzichten binnen de geldende grenzen van de wet- en regelgeving en is zo goed mogelijk voorbereid op voorzienbare wijzigingen.

IBM Splitsing in IBM en Kyndryl

Per 1 september 2021 heeft de juridische splitsing tussen IBM en Kyndryl plaatsgevonden. Het besluit heeft impact op de UVO en andere fondsdocumenten. Bij totstandkoming van de UVO's is extern juridisch advies ingeschakeld.

De gekozen aanpak alsmede keuzes hebben geleid dat de belangen van de verschillende partijen (IBM, Kyndryl en deelnemers) op evenwichtige wijze zijn opgepakt en ruimte geven om in de komende 2 jaar bij te sturen. Dit proces is goed gelopen.

Jaarverslag

Norm

Volgens de wettelijke vereisten inzichtelijk maken wat er in het afgelopen jaar binnen het fonds gebeurd is op gebied van jaarrekening en budgetbeleid.

Concept accountantscontrole en concept rapport actuaris

De belangrijkste bevindingen en aanbevelingen van de actuaris zijn besproken. Het accountantsverslag met de controlebevindingen over 2020 is besproken met accountant. Meest significant was een controleverschil van € 62 mio (herwaardering Private Equity). Deze aanpassing is alsnog in het jaarverslag verwerkt. Verder zijn er geen belangrijke bevindingen naar voren gekomen.

Budgetstatus

Het kostenoverzicht 2020 en budget 2021 zijn besproken met verantwoordelijke NUB-ers en gerapporteerd aan algemeen bestuur. Als gevolg van de onduidelijkheid over de ZAF implementatiekosten heeft de jaarlijkse budget review en vaststelling in februari plaatsgevonden. Bij de bespreking van de kosten 2020 en het budget 2021 zijn geen bijzonderheden vastgesteld. Wel is afgesproken dat kosten in zijn algemeenheid op de agenda van het NUB zal worden

gezet. In december 2021 heeft het UB inzicht gegeven in de voorlopige kostenrapportage 2021 en is het budget 2022 door het AB vastgesteld.

Aanbeveling(en)

Geen.

Organisatie SPIN, huisvesting en HR-beleid

Norm

De organisatie inclusief personeelsbeleid is erop gericht zorg te dragen voor de juiste personele bezetting en gemotiveerd personeel voor de door haar uit te voeren werkzaamheden. Hierbij horen goede arbeidsvoorwaarden en -omstandigheden.

Reorganisatie en ontwikkeling SPIN-organisatie

De vlootschouw uit 2020 zal in 2022 geactualiseerd worden.. T.a.v. het UB en de Risicomanager is dit een verantwoordelijkheid van het NUB. Vanwege de keuze voor ZAF zijn vier nieuwe medewerkers aangenomen. Ook bij juridische zaken, vermogensbeheer en risicomanagement hebben personele wisselingen plaatsgevonden en bij communicatie een uitbreiding (conform aanbeveling NUB). De kennisgebieden risicomanagement, beleggen, pensioenen en juridische zaken/bestuursondersteuning zijn gecontinueerd op het juiste niveau. Het punt van vorig jaar “SPIN IT expertise” blijft nog een aandachtspunt, alhoewel daar goede acties hebben plaatsgevonden.

Beloningsbeleid

Het beloningsbeleid is aangepast aan de IORP II eisen. Tevens is de variabele beloning aangepast en vervangen door een vaste component. Het beloningsbeleid is door het algemeen bestuur vastgesteld.

Het beloningsbeleid is op een correcte manier aangepast aan de IORP II eisen.

Crisissituatie

Het Covid-19 virus heeft ertoe geleid dat alle SPIN-medewerkers vanuit huis dienen te werken. Thuiswerken van medewerkers levert tot nu toe geen grote problemen op.

Aanbeveling(en)

Geen

Bijlage jaarverslag Auditcommissie

Inleiding

In 2021 heeft de auditcommissie (AC) van Stichting Pensioenfonds IBM Nederland (SPIN) het volledige kalenderjaar gefunctioneerd. De belangrijkste doelstelling van de AC is het versterken van de 'countervailing power' van het niet uitvoerend bestuur (NUB) op de terreinen risicobeheersing, beleggingsbeleid en financiële informatieverschaffing. Conform artikel 4.5 van het Reglement AC 2021, doet de AC verslag aan het NUB door middel van de notulen, een jaarlijks eindverslag met daarin bevindingen, oordeel en aanbevelingen en eventueel separaat vastgelegde adviezen. Bovendien draagt het jaarverslag AC bij aan haar eigen reflectie.

Samenstelling

In 2021 bestond de AC uit de volgende leden: Søren Movig, Paul Snoek, Tom Steenkamp en Rinus Verloop. Tom Steenkamp was extern voorzitter. Roland de Mooij was de eerste vergadering secretaris en notulist, daarna is dit overgenomen door Antoinetta Eikenboom.

Vergaderingen

De AC heeft in 2021 vier keer vergaderd. Alle leden waren bij alle vergaderingen aanwezig. Door corona-restricties waren alle vergaderingen digitaal.

In de eerste AC-vergadering van het jaar, op 22 maart 2021, is in het eerste deel van de vergadering een lijst opgesteld met aandachtspunten per toezichtsgebied, die in de drie volgende AC-vergaderingen van 2021 zijn besproken. In het tweede deel van de vergadering is de AC geïnformeerd over de afsplitsing van Kyndryl van IBM en is de zelfevaluatie van de AC behandeld. De belangrijkste conclusies uit de zelfevaluatie zijn: (1) De AC heeft toegevoegde waarde op de gebieden beleggingen en risicomanagement. (2) De toegevoegde waarde op het terrein van de financiële verslaglegging is beperkt door de gestandaardiseerde controleprocessen en vastleggingen. Buiten het jaarverslagleggingsproces gebeurt er relatief weinig op dit gebied. (3) De samenstelling behoeft geen verandering en (4) de AC vindt een zittingsduur van maximaal 6 jaar gewenst voor het goed functioneren van de AC.

In de tweede vergadering, op 13 juni 2021, was het toezichtsgebied Risicobeheersing aan de orde, met de aanwezigheid van Lucien Gielissen. Ben Velzeboer (risicomanager SPIN) heeft daar een presentatie gegeven over de aandachtspunten risicobeheersing, waaronder het risicomanagement raamwerk algemeen, de gerapporteerde risico's DB en DC en de ERB. Tevens heeft de heer Velzeboer op verzoek van de AC enig inzicht gegeven in de wijze waarop pensioenakkoord effect heeft op het fonds en risicobeheersing en de risico's als gevolg van opzeggen contract door TKP.

De derde vergadering, op 18 oktober 2021, betrof het toezichtsgebied Beleggingsbeleid. Hierbij waren Martijn Winkelhagen (investment manager) en Wouter van Eeoud (uitvoerend bestuurder/directeur) aanwezig gedurende het eerste deel van de vergadering. Martijn Winkelhagen heeft een presentatie gegeven over het beleggingsbeleid van het fonds aan de hand van de door de AC geformuleerde aandachtspunten. Aan de orde kwamen onder andere de onderwerpen DRBF en de implementatie van het ESG-beleid.

De vierde vergadering, op 6 december 2021, betrof het toezichtsgebied Financiële informatieverschaffing. Hierbij waren Jasper Kolsters en Esther Appel aanwezig, namens de accountant EY. Tevens was aanwezig Daniel Brouwer, de sleutelfunctiehouder Internal Audit. In het eerste deel van de vergadering is een interactieve discussie gevoerd met de sleutelfunctiehouder.

Informatievoorziening

De AC heeft bij haar voorbereidingen en beraadslagingen toegang gehad tot de meest recente toezichtsverslagen van de desbetreffende NUB-ers voor het specifieke toezichtsgebied. Tevens is gebruik gemaakt van de bestaande stukken van het fonds, waaronder het jaarplan en de projectupdates van het uitvoerend bestuur (UB), de risicomanagement- en beleggingsrapportages, de stukken met betrekking tot DRBF, het jaarverslag, de rapporten van de externe accountant en de certificerende actuaire.

Bevindingen, oordeel en aanbevelingen

In de vergaderingen zijn zowel de aandachtspunten per toezichtsgebied besproken door de AC, als de punten die in het toezichtsverslag genoemd werden voor dat toezichtsgebied. Daarnaast is in de vergadering telkens aandacht besteed aan de belangrijkste bevindingen van de AC uit de vorige vergadering om te bespreken in

hoeverre deze reeds waren opgevolgd. Tenslotte heeft de AC zich tijdens de vergaderingen een beeld gevormd over de in artikel 4.4 van het Reglement AC genoemde punten.

Hieronder wordt kort samengevat welke aandachtspunten besproken zijn tijdens de AC-vergaderingen. De meer gedetailleerde bevindingen (per aandachtspunt) worden verwerkt in het verslag intern toezicht van het NUB.

Risicobeheersing

De aandachtspunten voor het toezichtsgebied Risicobeheersing betroffen onder meer de volledigheid van de implementatie van het risicomangement raamwerk en de gerapporteerde risico's. Extra aandacht is besteed aan de gevolgen van het nieuwe pensioenakkoord en het opzeggen van het contract met TKP.

De AC heeft vastgesteld dat de risicomangement processen op orde zijn en adequaat gedocumenteerd. Tevens constateert de AC dat de DB en DC risico's zorgvuldig in kaart zijn gebracht en dat het AB op adequate wijze opvolging geeft aan de feitelijk gelopen risico's. Tevens observeert de AC dat de risicomonitor adequaat is ingericht.

De AC heeft zich ervan vergewist dat er voldoende inzicht is in risico's die te maken hebben met de herinrichting van ZAF. De AC heeft zich tevens ervan vergewist dat het bestuur voldoende aandacht geeft aan de ontwikkelingen rondom het pensioenakkoord. De AC constateert dat er geen aanleiding is om de ambitie en risicohouding te wijzigen. De AC vindt het positief dat de ESG-ambitie is aangescherpt. Het AC heeft zich m.b.t. DRBF en ALM studie een goed beeld kunnen vormen van welke uitgangspunten worden gehanteerd en dat het proces wordt doorlopen. Er is sprake van een goed georganiseerd en goed lopend proces; het proces is op orde. De AC beveelt aan om ESG risico's als aparte categorie in de rapportage op te nemen. Tevens adviseert de AC het bestuur om tegen de achtergrond van de ontwikkeling van de daling van het aantal actieven de levensvatbaarheid van het huidige bestuursmodel te onderzoeken, mede ten opzichte van andere bestuursmodellen.

Beleggingsbeleid

Er zijn valide redenen waarom SPIN nog niet actief bezig is met de uitwerking van de gevolgen van het nieuwe pensioenstelsel voor het beleggingsbeleid. Als beide sponsors een andere, eigen route kiezen dan wordt het complex. De AC acht dit onwenselijk.

De AC constateert dat meetbaarheid van het ESG-beleid uitvoerig is besproken in het AB en NUB. Het blijft een punt van aandacht voor de AC totdat het helemaal geregeld is. De communicatie naar de deelnemers over Net Zero ambitie moet nog worden geïmplementeerd.

Het AC observeert dat het monitoren van de performance van managers geen regulier proces is dat voldoende bestuursaandacht krijgt. De individuele performance van managers wordt niet actief besproken in bestuursvergaderingen. De aanbeveling is dan ook om jaarlijks in het algemeen bestuur specifiek aandacht aan de performance van de portfolio én van de managers te besteden.

Financiële informatieverschaffing

De aandachtspunten voor het toezichtsgebied Financiële informatieverschaffing betroffen onder meer de volledigheid, juistheid en tijdigheid van de jaarrekening en de afhandeling van de bevindingen in het accountants- en actuarisverslag. De AC heeft zich een beeld kunnen vormen van de correcte werking van de jaarverslaggeving. AC heeft ook kennis kunnen nemen van de status van ZAF en de maatregelen voor de toekomstige AO. Naar aanleiding van het gesprek met de sleutelfunctiehouder Internal Audit constateert de AC het volgende:

- (1) Er is in 2021 op een aantal punten afgeweken van het audit plan 2021. Deze afwijkingen zijn te billijken.
- (2) Sleutelfunctiehouder Daniël Brouwer heeft zijn functie goed kunnen uitvoeren. Een fysiek bezoek aan het bestuursburo heeft door Corona-restricties nog niet plaatsgevonden.
- (3) De aanbevelingen van de sleutelfunctiehouder worden goed opgepakt door het fonds.

Conclusie

De AC heeft in 2021 een groot aantal onderwerpen besproken en daarbij haar reglementaire taken voor het jaar vervuld. De contacten met alle betrokkenen, waaronder de Uitvoerend Bestuurders, het bestuursbureau, de sleutelfunctiehouders, de externe accountant en externe actuaris verliepen wederom professioneel en constructief. De bevindingen, oordeel en aanbevelingen van de AC werden vastgelegd in notulen en dienden als input voor en ter bespreking tijdens de NUB-vergaderingen.

Dankwoord

De AC spreekt haar waardering uit voor de inzet van het UB, de medewerkers van SPIN en alle andere betrokkenen voor de plezierige samenwerking en de constructieve wijze van communicatie.

Amsterdam, 18 februari 2022